

Uchwała nr XV/41/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego
w projekcie uchwały budżetowej Gminy Ziębice na 2026 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Danuta Frydlewicz-Pierucka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Ziębice na 2026 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

W projekcie uchwały planowane są następujące wielkości budżetowe:

- dochody budżetu w kwocie 123.818.761,14 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 94.985.617,78 zł i dochody majątkowe w kwocie 28.833.143,36 zł,
- wydatki budżetu w kwocie 138.614.730,78 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 92.811.087,80 zł i wydatki majątkowe w kwocie 45.803.642,98 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 14.795.969,64 zł,
- przychody budżetu w kwocie 17.147.500,80 zł pochodzące z kredytów i pożyczek (16.000.000 zł), oraz z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (1.147.500,80 zł),
- rozchody budżetu w kwocie 2.351.531,16 zł z tytułu spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji.

Deficyt budżetu zgodnie z § 2 projektu uchwały zaplanowano sfinansować przychodami pochodzącymi z pożyczek, kredytów i emisji obligacji (13.648.468,84 zł) oraz z wolnych środków (1.147.500,80 zł).

Skład Orzekający zauważa, że w § 2 projektu uchwały jako źródło finansowania deficytu wskazano przychody pochodzące m.in. wolnych środków (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.) i emisji obligacji, co jest niespójne ze źródłami zaplanowanych w projekcie budżetu przychodów. W projekcie budżetu nie zaplanowano przychodów z tytułu wolnych środków, lecz przychody pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. W przychodach budżetu nie zaplanowano również emisji obligacji.

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano przychody pochodzące m.in. z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania

finansowanego z udziałem tych środków, w wysokości 1.147.500,80 zł. W piśmie z dnia 9 grudnia 2025 r. Burmistrz przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu wyjaśnienie w zakresie przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025, które wskazuje na możliwość uzyskania nadwyżki niewykorzystanych środków na poziomie zaplanowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok. Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2025 r. (załącznik nr 1 wiersz „Wykonanie 2025”) nie wynika, aby Gmina posiadała środki pozostające do dyspozycji w roku 2025 w ww. kwocie. Zwraca się uwagę na potrzebę urealnienia danych przewidywanego wykonania 2025 roku. Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niezrealizowania przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., w prognozowanej wysokości konieczne będzie zabezpieczenie innych źródeł finansowania deficytu lub ograniczenie jego wartości.

Z projektem uchwały budżetowej przekazany został projekt uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ziębice. Skład Orzekający zwraca uwagę, że z ww. projektu uchwały wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2026 rok spowoduje zwiększenie kwoty długu Gminy na koniec 2026 r. w porównaniu do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. (z kwoty 48.409.439,70 zł do kwoty 62.057.908,54 zł). W latach objętych prognozą (2026–2045) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w 2027 r. zachowanie przez Gminę relacji uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych. Ponadto w 2033 r. relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (wskaźnik spłaty wynosi 7,19%, przy dopuszczalnym wskaźniku wynoszącym 8,02%).

W okresie spłaty długu o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz możliwość zastosowania w 2027 r. ustawowych wyłączeń w przewidywanej wysokości. Założono, że latach 2027–2044 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 3,7 mln zł do 10,5 mln zł, przy planowanej na rok 2026 nadwyżce operacyjnej na poziomie 2,2 zł mln zł. W roku 2022 zrealizowano deficyt operacyjny w kwocie 32,9 tys. zł, a w latach 2023 i 2024 wykonano nadwyżki operacyjne w wysokości odpowiednio 196 tys. zł i 262 tys. zł. Na koniec 2025 r. przewiduje się wykonanie nadwyżki operacyjnej w kwocie 5 mln zł. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający wyraża pogląd, że sfinansowanie deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2026 przychodami pochodzącymi z kredytów i pożyczek oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., nie spowoduje przekroczenia ustawowo określonych granic zadłużenia, o ile realizacja projektów objętych dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej potwierdzi spełnienie przesłanek do zastosowania wyłączeń ustawowych, a wielkości budżetowe zrealizowane w 2026 r. i w kolejnych latach zapewnią uzyskiwanie wyników operacyjnych zapewniających utrzymanie zdolności spłaty na poziomie nie niższym niż relacja łącznej kwoty spłat do dochodów bieżących, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka